

Bilag 1

Kulturkontakten, nr. 8/9, december 1995

Den frie kunst

Af Kim Behnke

Kulturpolitisk ordfører for Fremskridtspartiet

Dansk kulturpolitik er en klub af såkaldte kulturpersonligheder, som ved repræsentation i udvalg og råd skiftes til at yde hinanden tilskud og skulderklap for deres kulturelle virke. Kulturens væsen, kulturens formål og kulturens folkelige forankring er for længst blevet overdøvet af halvårlige kunstneres evige forsøg på at retfærdiggøre deres produktioner med påstande om banebrydende eller grænseoverskridende genialiteter. Kunstnerne laver ikke mere kunst for at skabe glæde og begejstring eller for at få folkelig anerkendelse. I dag er formålet alene at tilfredsstille et snævert, magtfuldt publikum af medlemmer i de råd, udvalg og kommissioner, som med opblæst højtidelighed uddeler skatteydermidlerne.

I gamle dage, da statsmagten var en konge, måtte kunstnerne tilrettelægge deres virke efter magthaverens smag og gunst. Kun den kunstner, som formåede at behage magthaveren, fik en pose med guld. Kun den nar, som formåede at få kongen til at le, fik lov at overleve. Kun den nattergal, som fik kejseren til at smile, fik lov at synge.

I knap så gamle dage, da kommunister ikke pakkede sig ind i socialdemokratisk gavepapir, da havde vi i Østeuropa, Kina, Cuba, Nordkorea statskunst. Det var kommunistpartiet, politbureauet eller formanden, man skulle behage. Kun den kunstner, som kunne leve op til kravene om at prise og forgude arbejderklassens tapre brødre og søstre i form af digte, musik, malerier eller skulpturer, fik en »pose guld« af magthaverne. Andre kunstnere fik ikke noget, end ikke frihed til at lave alternativ kunst for egen regning.

I dag er der stadig steder, hvor regimer misbruger kunstneres prostitution til at få skabt glansbilleder af diktatoren. Irak er et eksempel.

Sådan er det jo ikke i Danmark. Vi har demokrati og folkevalgte politikere, som gennem store og små flertalsdannelser vedtager kulturpolitikken og den skattepolitik, som skal betale. Men er vores system egentlig forskelligt fra de totalitære regimers? Når en »pose guld« stilles frem i et udvalg, i et råd eller i en kommission til fordeling blandt kunstnere, hvad sker så? Politikere udnævner i demokratiets navn medlemmer til at uddele pengene til kunstnerne. Problemet er bare, at »posen med guld« ikke er uendelig. Der er en ramme, som skal overholdes. Udvalget, nævnet eller kommissionen må altså foretage en udvælgelse af ansøgerne, og valg betyder fravalg.

Selv om det ikke sker i form af et dekret fra et politbureau, så betyder fravalget adfældsregulering blandt kunstnerne. Vi får kunstnerne til at prostituere sig. Ellers vanker ingen »pose guld«.

Udvalg, nævn og kommissioner sætter standarden gennem deres valg og fravalg. Derfor har vi ikke et frit kulturliv i Danmark. Vi kan vælge én af to muligheder: Vi kan bruge nationalbudgettet tre gange og gøre alle lige ved at give tilskud til alt. Eller vi kan standse uddeelingen af de tolv mia. kr., som hvert år opkræves hos skatteyderne for at blive givet til de kunstnere, som prostituerer sig for statens autoriserede smag.